

Societad Retorumantscha : Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun : rapport per la perioda dals 1. da schaner 1999 enfin ils 31 da december 1999

Autor(en): **Giger, Felix / Tomaschett, Carli / Vincenz, Claudio**

Objektyp: **Article**

Zeitschrift: **Annalas da la Societad Retorumantscha**

Band (Jahr): **113 (2000)**

PDF erstellt am: **27.07.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-236579>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Societad Retorumantscha

Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun

Rapport per la perioda dals 1. da schaner 1999 enfin ils 31 da december 1999

1. Redacziun e publicaziun
 - 1.1. Redacziun
 - 1.2. Publicaziun
 - 1.3. Stab da redacziun
2. Infrastructura, lavurs internas
 - 2.1. Cartoteca maistra
 - 2.1.1. Excerpts per la cartoteca maistra
 - 2.1.2. Revisiun da la cartoteca maistra, renviaments
 - 2.1.3. Register dals chavazzins e renviaments
 - 2.2. Biblioteca
 - 2.2.1. Biblioteca electronica
 - 2.2.2. Liar cudeschs
 - 2.3. Documentaziun
 - 2.3.1. Tom da registers
 - 2.3.2. Register da las definiziuns tudestgas
 - 2.3.3. Indices dals toms 1-9
 - 2.3.4. Register da la flora rumantscha
 - 2.3.5. Fototeca
 - 2.4. Lavurs redacziunalas da controlla
 - 2.4.1. Controlla da citats
 - 2.4.2. Correcturas reciprocas dals manuscrits
 - 2.5. Impaginaziun dals fascichels
 - 2.6. Autras lavurs internas
 - 2.6.1. Spediziun da fascichels ed Annalas
 - 2.6.2. Abunents dal DRG
 - 2.6.3. Translaziuns
 - 2.7. Forzas auxiliaras
 - 2.8. Dicziunari ed EED
 - 2.8.1. Apparats
 - 2.8.2. Stadi da las bancas da datas
 - 2.8.3. Introducziun dal e-mail e vetrina a l'internet
3. Lavurs externas
 - 3.1. Annalas 112 (1999)
 - 3.2. Romanica Raetica 13 e 14
 - 3.3. Cumissiun da nomenclatura
 - 3.4. Autras lavurs
4. Relaziuns publicas
 - 4.1. Visitas, infurmaziun
 - 4.2. Congress, colloquis, occurrenzas
 - 4.3. Assistenza ad examens
 - 4.4. Mediums
 - 4.5. Regals a l'Institut
 - 4.6. Referats, publicaziuns

1. Redacziun e publicaziun

1.1. Redacziun

Stgatlàs	Chavazzins	Kb	Red.
293 b	LEGER I – LEIV II	60	(Wi.)
294 b	LENGUA	77	(To.)
295 b	LESTIADAD – LETSCHAFS	50	(Gi.)
296	LETTA I – LEVADA II	81	(To.)
297	LEVADUOIR – LIANGERA	176	(Vi.)
298	LIANGIA – LIBER	273	(Se.)
299	LIBERADER – LICHAR II	215	(Gi.)
300	LICHARIA – LIMARI	247	(Wi.)
301 a	LIMARIATSCH – LINGALANGA	119	(To.)
	Total	1298	

1.2. Publicaziun

Quest onn èn cumparidas 256 paginas dal tom 10, q. v. d. ils 4 fascichels nr. 134 (p. 257–320) cun ils chavazzins *lactont – lain* I, nr. 135 (p. 321–384) cun ils chavazzins *lain* I – *lamgiar*, nr. 136 (p. 385–448) cun ils chavazzins *lamgiar – lantschetta* I, nr. 137 (p. 449–512) cun ils chavazzins *lantschetta* I – *laschar*.

1.3. Stab da redacziun

En il stab da redacziun han lavurà 8 persunas che occupan in total da 6,7 plazzas da lavur: Felix Giger, charedactur 100%, Carli Tomaschett, redactur 100%, Claudio Vincenz, redactur 100%, Marga Annatina Secchi, redactura 80%, Kuno Widmer, redactur 100%, Ingrid Alexandre, documentalista 90%, Brida Arquisch, secretaria 80%, Alexa Pelican, secretaria 20%.

Ultra da quai han lavurà differentas persunas en funcziun auxiliara (guarda alinea 2.7).

Dunna Ingrid Alexandre ha abditgà sia piazza da documentalista per la fin da settember suenter be in onn d'occupaziun per ir a studegiar musica al conservatori da Winterthur. Nus engraziain a dunna Alexandre per l'excellenta lavur ch'ella ha prestà en quest onn.

En ses stagl ha la suprastanza da la SRR elegì dunna Juliana Tschuor da Rueun e dunna Anna-Maria Genelin da Mustér. Ellas entran en uffici l'emprim da schaner 2000 e partan la piazza ch'è vegnida augmentada a partir da questa data ad ina piazza cumplaina da 100%, suenter ch'ella era stada occupada ils ultims 10 onns be per 70–90%.

Per na laschar crescher il culm da pendenzas durant la vacanza da la piazza, è dunna Alexandre stada pronta da lavurar in di l'emna ils mais d'october – december.

2. Infrastructura, lavurs internas

2.1. Cartoteca maistra

2.1.1. Excerpts per la cartoteca maistra

Nus avain decidì l'onn passà da desister per ils proxims onns da far excerpts. Malgrad questa decisiun, da principi correcta, avain nus considerà sco necessari d'excerptar las ovras suandantas ch'eran per part vegnidas suttastritgadas ils onns precedents: Ann. 103/1990 (250 cedels), Cal. Surm. 1991 (198 cedels), Cal. Rom. 1994 (300 cedels), Cal. Rom. 1999 (386 cedels), Vias alla matematica 2-6 (330 cedels).

Per deponer quest ed auter material excerptà ils davos onns avain nus impundì il temp suandant: Carli Tomaschett 22 uras, Kuno Widmer 27 uras, Claudio Vincenz 20 uras, Alexa Pelican 70 uras e Felix Giger 80 uras.

Ils renviaments che sa chattan entaifer ils artitgels publitgads vegnan miss sin cedels mellens suenter la publicaziun da mintga fascichel e deponids sut ils chavazzins renviads en la cartoteca maistra. Quests renviaments regordan il redactur da consultar l'artitgel inditgà, nua ch'el chatta eventualmain infurmaziuns impurtantas per sia lavur. L'excerptaziun da quests renviaments è il pensum da las secretarias. Ellas han impundì per questa lavur 40 uras.

2.1.2. Revisiun da la cartoteca maistra, renviaments

Alexa Pelican ha eliminà en 8 uras da lavur las inconsequenzas en las variantas da scripziun da las gruppas consonanticas *schgn-/sgn-* (total 112 midadas). Las gruppas restantas *schm-/sm-*, *schn-/sn-* vegnan elavuradas cun temp e peda. La reordinaziun dals chavazzins cun prefix *non-/nun-* ha pretendì duas uras da lavur (total 22 midadas).

2.1.3. Register dals chavazzins e renviaments

Noss excerpts han augmentà la banca da datas electronica «Chavazzins e renviaments» per 5'620 furmas, da 146'654 sin 152'274 endataziuns.

Quest register electronic ch'è fitg impurtant ed enorm gidaivel per nossa lavur pretenda ina tgira permanenta. Mintga stgatla che vegn redigida e mintga fascichel che cumpara cumporta midadas en la structura lexematica, agiuntas da renviaments e spezialmain l'aggiunta da volum e pagina tar mintga chavazzin e renviament.

Er il fatg ch'ina gronda massa da renviaments manca ans ha occupà er quest onn fermamain. Nossas secretarias han impundì en tut 170 uras per amplifitgar, modifitgar e megliar quest instrument da lavur ch'ans renda gronds servetschs.

2.2. Biblioteca

2.2.1. Biblioteca electronica

Il catalog electronic da nossa biblioteca è creschì quest onn per 838 titels, da 18'637 sin 19'475. L'eliminaziun da las numerusas inconsequenzas en la regi-

straziun dal material vegl è in pensum che vegn ad occupar la bibliotecara er per ils proxims onns.

2.2.2. *Liar cudeschs*

Chalenders periodics e collecziuns vegnan liads regularmain. Cun ina tscher-ta regularitad sa tracti er da laschar reliar cudeschs che nus duvrain fitg sa-vens e che crodan tgunsch or da las cuvertas. La redacziun è fitg grata a la SRR ch'ella po laschar far questas revisiuns senza stuair avair tema da las fi-nanzas, uschia che nossa biblioteca da lavur po vegnir mantegnida en bun stadi.

2.3. *Documentaziun*

2.3.1. *Tom da registers*

Il schaner avain nus tramiss il tom da registers als abunents. El cuntegn il re-gister da las scursanidas da litteratura amplifitgà cun las scursanidas da la lit-teratura applitgadas dapi il 1972, il register da las scursanidas generalas, las scursanidas dals lieus, da nov in register da las scursanidas dals cudeschs bi-blics citads en il DRG ed in register fonetic dals suffixs rumantschs ils pli frequents.

2.3.2. *Register da las definiziuns tudestgas*

Las correcturas dal material dals toms 1-9, fatgas da dunna Mina Clavuot, èn vegnidas endatadas dad Alexa Pelican (20 uras lavur).

2.3.3. *Indices dals toms 1-9*

Alexa Pelican ha entschet cun l'endataziun dals registers «Etyma, Sachen, Präfixe, Suffixe» dals toms 1-8. Ils indices numnads dals toms 1-2 e tut ils indices dal tom 9 èn gia registrads en las bancas da datas correspondentas.

2.3.4. *Register da la flora rumantscha*

Per cumplettaziuns e controllas da quest register ha Alexa Pelican impundì 10 uras.

2.3.5. *Fototeca*

L'endataziun da las fotografias è vegnida cuntinuada er quest onn da dunna Mina Clavuot che ha lavurà en tut 630 uras. Tranteren han gidà la studenta Diana Derungs (123 uras), ils students Roman Weishaupt (33 uras) e Gion Duri Maissen (120 uras). La banca da datas cumpiglia ussa 7836 endataziuns. Ina gronda lavur ans dat anc l'integrasiun da las fotografias da Christian Meisser e la copiatura da la collecziun «Retschertga da la chasa purila».

2.4. *Lavurs redacziunalas da controlla*

2.4.1. *Controlla da citats*

Brida Arquisch ha controllà ils ms. 285 *largia* – *laschapassar* (Vi.), 288 *lata* – *lattisch* (Se.), 291 *lavuraint* – *lecziunari* (Gi.), 292 *led 1* – *legenta* (To.),

293 *leger* I – *leiv* II (Wi.), 294 *b lingua* (To.), 296 *letta* I – *levada* (To.), 299 *liberader* – *lichar* II (Gi.). Per quella lavur ha ella impundì in total da 290 uras.

2.4.2. *Correcturas reciprocas dals manuscrits*

Per la correctura reciproca dals ms. ha Carli Tomaschett duvrà 240 uras, Claudio Vincenz 325 uras, Marga Annatina Secchi 270 uras, Kuno Widmer 177 uras e Felix Giger 200 uras.

2.5. *Impaginaziun dals fascichels*

L'impaginaziun e formataziun dals fascichels 134–137 (256 paginas) fin al «bun per la stampa» han las secretarias fatg en il spazi da 150 uras da lavur, q. v. d. che la preparaziun per la stampa d'in singul fascichel pretendia ca. l'emna da lavur.

2.6. *Autras lavurs internas*

2.6.1. *Spediziun da fascichels ed Annalas*

La spediziun dals fascichels 134–137, dal tom da registers e da las Annalas 112 (1999) e la controlla dals pajaments è vegnidas fatgas da nossas secretarias.

2.6.2. *Abunents dal DRG*

Stadi december 1998

Numer da l'ultim fasc.	Fascichels pajads			Fascichels gratuits			Total exemplars	Abunents toms liads
	interiur	exteriur	total	stgomi	gratuit	total		
133	396	142	538	12	34	46	584	15

Stadi december 1999

Numer da l'ultim fasc.	Fascichels pajads			Fascichels gratuits			Total exemplars	Abunents toms liads
	interiur	exteriur	total	stgomi	gratuit	total		
137	385	138	523	12	35	47	570	17

La fluctuaziun dals abunents corresponda a l'usità.

2.6.3. *Translaziuns*

Claudio Vincenz ha translà dus referats da Felix Giger en franzos: *Die Bedeutung des Dicziunari Rumantsch Grischun für die romanische Kultur e Stadi e problems actuals dil Dicziunari Rumantsch Grischun.*

2.7. *Forzas auxiliaras*

Dunna Mina Clavuot ha lavurà dal schaner al december dus dis l'emna vi da la fototeca. Ella è vegnida assistida da la studenta Diana Derungs (dals 20 fin als 30 d'avrigl e dals 11 fin als 15 d'october), dals students Gion Duri Mais-

sen (dals 23 da favrer fin als 19 da mars) e Roman Weishaupt (dals 18 fin als 22 d'october).

Alexa Hitz ha deponì cedels dals 3 fin als 28 da matg.

2.8. Dicziunari ed EED

2.8.1. Apparats

Quest onn avain nus cumprà in nov scanner, ch'ans permetta da memocopiar era diapositivs, ed ina platta da memoria externa dubla per magasinar las fotografias che nus avain copià.

2.8.2. Stadi da las bancas da datas

<i>Datotecas</i>	<i>Program.</i> <i>31.12.99</i>	<i>Datas</i> <i>31.12.97</i>	<i>Datas</i> <i>31.12.98</i>	<i>Datas</i> <i>31.12.99</i>
1. Cartoteca maistra				
1.1. Chavazzins e renviaments	terminà	140704	146654	152274
1.2. Excerpts	terminà	10717	27657	29121
2. Biblioteca				
2.1. Register auturs	terminà	14355	15559	16397
2.2. Register scursanidas da litteratura	terminà	2961	3078	3078
2.3. Register dals manuscrits	-			
3. Register da materias	-			
4. Fototeca				
4.1. Derichsweiler	terminà	12	12	1635
4.2. Meisser	terminà			34
4.3. DRG	terminà	1373	1373	4118
4.4. Chasa purila	terminà			1973
4.5. Autras	terminà			
5. Adressas (abunents, correspondents etc.)	terminà	2230	2581	2667
6. Indices toms 1-9				
6.1. Etimons	terminà	1244	1244	1244
6.2. Materias	terminà	2433	2433	2433
6.3. Fonetica	terminà	919	919	919
6.4. Morfologia	terminà	598	598	598
6.5. Sintaxa	terminà	1271	1271	1271
6.6. Formaziun dals plets	terminà	348	348	348
6.7. Prefixs	terminà	472	472	472
6.8. Suffixs	terminà	1683	1683	1683
6.9. Lexicologia	terminà	1046	1046	1046

<i>Datotecas</i>	<i>Program.</i> <i>31.12.99</i>	<i>Datas</i> <i>31.12.97</i>	<i>Datas</i> <i>31.12.98</i>	<i>Datas</i> <i>31.12.99</i>
6.10. Caracteristica	terminà	687	687	687
6.11. Illustraziuns	–			
6.12. Definiziuns tudestgas	terminà	83209	83209	83209
7. Scursanidas				
7.1. Scursanidas generalas	terminà	646	651	651
7.2. Scursanidas lieus	terminà	148	148	148
7.3. Scursanidas problematicas	terminà	103	108	128
7.4. Scursanidas e survista biblas	terminà	81	81	81
7.5. Survista periodicas annadas	terminà	1427	1427	1427
7.6. Cronologia vocabularis rum. (mascra)	terminà	0	0	0
7.7. Register translaziuns	terminà	101	111	111
7.8. Register carnets OSL	terminà	207	207	207
7.9. Tabellas da suffixs	terminà		148	148
7.10. Alfabet grec (mascra)	terminà		0	0
7.11. Segns fonetics (mascras)	terminà		0	0
7.12. Sinopsas ovras Muoth, Castelberg	terminà			134
8. Flora rumantscha	terminà		862	910
9. Questiunari fundamental	–			

2.8.3. Introducziun dal e-mail e vetrina en l'internet

Vers la fin da l'onn ha il programmader Joel Giger installà in program dad e-mail che lubescha da trametter nossa posta electronica dal singul post da lavur enora e da retschaiver quella medemamain al post da lavur persunal.

Cun questa occasiun ha el programmà nossa vetrina a l'internet, a la quala ins acceda cun l'adressa www.drg.ch. Il text en rumantsch e tudestg han Kuno Widmer e Claudio Vincenz redigì. Claudio Vincenz ha er traslatà la varianta franzosa, entant che Marga Annatina Secchi ha mess il text en talian ed englais.

Nossa vetrina vegn frequentada en media 10 giadas al di. Ma in effect direct en quest senn che nus avessan dapli dumondas per infurmaziuns davart dal DRG n'avain nus betg constatà fin ussa.

3. Lavurs externas

3.1. Annalas 112 (1999)

Las Annalas da quest onn cuntengan sco novaziun la prestampa da 53 artigels (*Adda – Buseno*) dal Lexicon istoric retic (LIR). Brida Arquisch ed Alexa Pelican han copià ed impaginà il manuscrit da 260 paginas en il spazi da 158 uras.

3.2. Romanica Raetica 13 e 14

Ils dus cudeschs da dr. Alfons Maissen, stampads en 400 exemplars e mess en vendita il december da l'onn 1998, han gî in fitg grond success. Il tom 14 è stà vendì ora aifer paucas emnas, dal tom 13 avain nus anc 12 exemplars.

3.3. Cumissiun da nomenclatura

Kuno Widmer è stà occupà sco commember da la Cumissiun da nomenclatura dal chantun Grischun 20 uras cun lavurs da controlla vi da glistas da numns locals ladins. Carli Tomaschett ha gî naginas incumbensas quest onn.

3.4. Autras lavurs

Ingrid Alexandre ha impundì ina part da ses temp da lavur per rediger la bibliografia rumantscha per las Annalas 112 (1999).

Marga Annatina Secchi e Felix Giger han lectorà la nova publicaziun da l'Uniun rumantsch grischun «Mammals», sortida da la stampa la fin da l'onn. Els han impundì per questa lavur la summa da ca. 85 uras.

4. Relaziuns publicas

4.1. Visitas, infurmaziun

Dals 25 da schaner als 2 da favrer ha dna. Gunhild Hoyer fatg retschertgas bibliograficas per il project «Onoma», instradà da prof. dr. Andres Kristol per l'exposiziun naziunala 2001/2002.

Ils 11 da zercladur preschenta Carli Tomaschett noss institut a 4 students dal Seminari da rumantsch da l'universitad da Friburg.

Ils 18 da zercladur visita dr. Wulf Müller, redatur al Glossaire des patois de la Suisse romande, cun sia cunsorta noss institut.

Ils 21 da zercladur preschenta Kuno Widmer noss institut a pliras classas da la Scola da dunnas (21 scolaras cun la magistra dna. Esther Krättli).

Ils 15 da settember retschaiva el dna. Brigitte Nemecec, Balzers.

Ils 21 da settember preschenta Claudio Vincenz noss institut a duas classas dal Seminari da scolasts da Cuira (29 scolaras e scolars cun la magistra dna. Patricia Schmed-Sialm).

Ils 22 da december retschaiva Claudio Vincenz 1 classa da la Scola claustrala da Mustér (7 persunas cun il magister sgr. Ursin Defuns).

Ils 5 d'october ha la scolara Anja Hitz da Rueras, che frequenta l'emprema classa dal Seminari a Cuira, fatg ina spezia da fuffernadi tar il DRG. Ses magister, dr. Cristian Collenberg, president da la SRR, ha stimulà ella da far questa visita a noss institut. Carli Tomaschett ha mussà ad ella nossa documentaziun, il charedatur ha demonstrà ils pass impurtants en la lavur da redacziun. Claudio Vincenz ha legì cun ella divers artitgels dal DRG e dà ina pitschna introducziun en la scrittira fonetica. Per terminar il di avain nus fatg deponer ella fotografias en la fototeca electronica.

Ulteriuras infurmaziuns a bucca ed en scrit avain nus dà a ca. 80 personas u instituziuns ed impundì per quai ca. 250 uras da lavur.

4.2. *Congress, colloquis, occurrenzas*

Ils 16–18 d'avust ha la redacziun participà al «Colloqui retoromanistic» a Sta. Maria en Val Müstair.

Ils 21–22 da settember avain nus visità il «Glossaire des patois de la Suisse romande» a Neuchâtel che ha festivà ses 100avel anniversari.

4.3. *Assistenza ad examens*

Marga Annatina Secchi è era quest onn stada experta als examens finals da talian al Seminari da magisters ed a quels da rumantsch a la Scola da dunnas. Quests examens han gì lieu ils 22 ed ils 23 da zercladur.

4.4. *Mediums*

La redacziun ha scrit e publitgà en La Quotidiana sut la rubrica «Or dal Dicziunari Rumantsch Grischun» 52 artitgels davart numns locals e dumondas linguisticas ed istoric-culturalas. Questas contribuziuns èn cumparidas mintgamai il venderdi e paran d'avair chattà blera atenziun.

Al Radio Rumantsch («Allegra», «Forum» dals 28-6-1999) ha Claudio Vincenz fatg in discurs cun Maria Cadruvi sur da Gion Theodor de Castelberg.

Gion Gaudenz ha preschentà ils fascichels 134 e 136 dal DRG en La Quotidiana 1999, 112, 11 resp. 183, 2.

Ils 25 d'avrigl ha la Televisiun Rumantscha emess ina reportascha da Gion Tschuor intitulada «Lavur, lavur cumina», nua ch'il chauredatur ha preschentà il vegl usit da la lavur cumina en las regiuns rumantschas.

4.5. *Regals a l'Institut*

Plasch Barandun ans ha deditgà sia publicaziun *Igl museum Sontg Ipeult da Veulden – Das Museum St. Hippolytus, Feldis*. Feldis/Veulden 1999.

Dal «Centro di dialettologia della Svizzera italiana» a Bellinzona avain nus retschavì il cudesch da G. Caravaggi e G. Ceccarelli: *Fra le zolle*. Bellinzona 1999.

Hans Stricker ans ha regalà la publicaziun *Die Orts- und Flurnamen des Fürstentums Liechtenstein*. Liechtensteiner Namenbuch, B. Namendeutungen. 6 Bände. Vaduz 1999.

Mariano Tschuor ans ha tramess gratuitamain ses cudesch *L'Anna ei buca turnada*. 9 monologs ed ina canzun. Laax 1999.

Marga Annatina Secchi ha fatg ina donaziun da 37 cudeschs vegls e novs.

4.6. *Referats, publicaziuns*

F. Giger

– *Situaziun e problems actuals dal DRG*. Referat tegnì en il rom dal «Colloqui retoromanistic» dals 16–18 d'avust a Sta. Maria, Val Müstair.

- *Etat actuel et problèmes du Dicziunari Rumantsch Grischun*. Referat tegnì a chaschun da l'anniversari dal «Glossaire des patois de la Suisse romande» ils 21-22 da settember a Neuchâtel.
- *Das Dicziunari Rumantsch Grischun*. Preschentaziun da l'ovra en la revista «Futura» 4/99, 32-34.

C. Tomaschett

- *Ein Streifzug durch die Namenlandschaft der Surselva*. - En: Bündner Kalender 2000, Chur 1999, 65-70.
- Prelecziuns a l'universitad da Friburg il semester da stad 1999:
 - *Nums locals*. - Co els neschan e semidan. Lur explicaziun e lur muntada per la historia da colonisaziun d'ina regiun.
 - *Il Dicziunari Rumantsch Grischun*, in dils quater vocabularis nazionals, ord vesta linguistica e culturhistorica.

C. Vincenz

- *Die Dramen von Gion Theodor de Castelberg (1748-1818)*. Edition, Glossar, Untersuchungen. Chur 1999.
- *Gion Theodor de Castelberg e ses dramas*. Referat tegnì en la «Canorta Fontaniva» ils 17 da matg a Cuira.

Cuira, ils 31 da december 1999

Institut dal DRG
*Felix Giger, Carli Tomaschett,
 Claudio Vincenz, Marga Annatina Secchi,
 Kuno Widmer, Ingrid Alexandre,
 Brida Arquisch, Alexa Pelican*